

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова приймальної комісії
проф. Безлюдний О.І.

«17»

2017 р.

ПРОГРАМА
ДОДАТКОВОГО ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ В
АСПІРАНТУРУ З ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ
зі спеціальності 015 «Професійна освіта»

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Сучасний етап розвитку цивілізації характеризується стрімким розвитком новітніх технологій, інформаційним вибухом, появою принципово нових концептуальних підходів до осмислення соціальних, економічних і освітніх процесів. Професійна освіта стає основною продуктивною силою суспільства, запорукою підвищення його інтелектуального рівня. Новітні ідеї, винаходи, розумова інтелектуальна діяльність все більше визначають пріоритети не тільки самої особистості, а й держави в цілому. Значно розширюються і поглиблюються сьогодні вимоги до професійної підготовки фахівців, до діяльності у різних галузях господарства. Вони мають мати високий інтелект, розвинуті творчі якості, бути здатними до інноваційної діяльності, орієнтуватися у бурхливому інформаційному потоці, навчатися упродовж життя. Швидкозмінність сучасного життя вимагає сьогодні від здобувачів наукового ступеня кандидата педагогічних наук зі спеціальності 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти, осмислення тих змін, які відбуваються на цивілізаційному і державному рівні і привнесення відповідних змін у теорію і методику професійної освіти. Наукові дослідження – це джерело пошуку, що сприяє збагаченню теорії та практики професійної освіти й забезпечує формування творчої індивідуальності як самого здобувача, так і суб'єктів та явищ, на дослідження яких спрямована його дослідницька робота.

Програма додаткового фахового випробування зі спеціальності 015 «Професійна освіта» спрямована на визначення професійної компетентності здобувача наукового ступеня доктора філософії.

Іспит передбачає знання здобувачем основних проблем сучасної професійної освіти, професійної педагогіки та методики викладання у закладах професійної освіти.

Здобувач наукового ступеня зобов'язаний вивчити основні праці з методології та методів педагогічних досліджень, найбільш важливі роботи з теорії професійної освіти, а також показати глибокі знання з проблематики дослідження, вміти доводити наукові проблеми за допомогою порівняльного аналізу, виявляти закономірності і тенденції розвитку провідних феноменів сучасної вищої освіти.

Разом із загальнотеоретичними знаннями зі спеціальності здобувач повинен показати можливі шляхи вирішення нових, дискусійних проблем, висловлювати і аргументувати власну точку зору, виявити здатність до творчого, критичного мислення.

Проведення вступного фахового випробування дозволяє виявити рівень підготовленості здобувачів наукового ступеня до науково-дослідної і дослідно-експериментальної діяльності у галузі професійної освіти, розкрити світоглядне бачення ними педагогічних проблем, особливостей сучасних підходів до їх вирішення, визначення шляхів і способів організації власного наукового дослідження.

РОЗДІЛ 1

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ТА ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Державні нормативно-правові документи професійної освіти

Закон України «Про вищу освіту» (2014 р.). Сучасні стратегічні підходи до вищої освіти. Закон України «Про освіту» – стратегія розвитку освіти XXI сторіччя. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року. Стратегічні завдання сучасної вищої освіти. Закон України «Про вищу освіту». Основні напрями розвитку вищої професійної освіти. Розвиток професійно-технічної освіти в умовах ринкової економіки. Сутність закону України «Про професійно-технічну освіту». Питання професійної освіти в Державній національній програмі «Освіта» («Україна XXI століття»). Національна доктрина розвитку освіти України. Висвітлення проблем вищої освіти. Державні стандарти професійної освіти. Ліцензування, атестація і акредитація професійних освітніх установ. Національна система та Національна рамка кваліфікацій. Галузеві рамки кваліфікацій.

Загальні основи професійної освіти

Мета й завдання, функції професійної педагогіки. Її об'єкт та предмет. Основні категорії професійної педагогіки: професійна освіта, професійне навчання, професійний розвиток людини. Методи професійної педагогіки.

Основні проблеми сучасної професійної освіти

Поліпарадигмальний та поліпідхідний характер сучасної професійної освіти. Взаємозв'язок і наступність загальної і професійної освіти. Принципи андрогогіки як основа професійної освіти.

Специфіка основних компонентів професійно-педагогічного процесу: теоретичного навчання, практичного (виробничого) навчання, навчального проектування, виробничої практики в підсистемах початкової, середньої і вищої професійної освіти.

Професійна орієнтація, професійна адаптація і професійна придатність як проблеми професійної педагогіки; професійна мотивація, професійна установка, професійні смисли як складники професійної спрямованості; фізіологічні і психологічні основи професійного навчання; інтегральний образ трудової дії.

Способи формування професійно-значущих якостей особистості; вікові і індивідуальні особливості учнів, студентів в теоретичному і практичному (виробничому) навчанні; професійна самосвідомість особистості; професійна позиція; індивідуальні стилі професійної діяльності.

Міжсуб'єктний характер професійно-педагогічної діяльності; впровадження у навчальний процес практико зорієнтованих систем навчання; використання інтерактивних технологій у сучасній вищій освіті; моделювання особистості сучасного фахівця; технологізація сучасної освіти; комп'ютеризація сучасної освіти.

Розвиток системи професійної підготовки в умовах модернізації сучасної вищої освіти

Тенденції суспільного розвитку і вимоги щодо професійної підготовки кваліфікованих фахівців у професійній школі. Поліпарадигмальний та поліпідхідний характер сучасної вищої освіти. Трансдисциплінарний характер сучасної вищої освіти. Інноваційні процеси в розвитку професійної освіти. Ідея гуманізації професійної освіти як посилення його особистісної спрямованості.

Принципи гуманізації професійної освіти: її гуманітаризація; фундаменталізація; діяльнісна спрямованість; національний характер професійної освіти. Демократизація професійної освіти як посилення її соціальної

спрямованості. Ідея випереджаючої професійної освіти як посилення її впливу на розвиток економіки. Розвиток ідеї неперервної професійної освіти як перехід від формули «освіта на все життя» до формули «освіта крізь усе життя», як створення умов для вільного просування людини в професійному освітньому просторі. Принципи неперервної професійної освіти: багаторівневості професійних освітніх програм; наступності освітніх програм; інтеграції професійних освітніх структур; гнучкості організаційних форм професійної освіти (очна, вечірня, заочна, відкрита, дистанційне професійне навчання, екстернат та ін.).

Андрагогіка – наука про навчання дорослих. Сутність андрагогічних принципів та моделей навчання. Неформальна освіта дорослих. Розвиток самоосвіти дорослих. Післядипломна освіта: напрями сучасного розвитку і модернізації. Самоосвіта як компонент неперервної освіти. Інновації у системі післядипломної педагогічної освіти.

Загальноосвітній процес у вищій школі в контексті Болонського процесу. Галузевий стандарт вищої освіти. Акредитація вищих навчальних закладів. Право на автономію. Регіональна освіта. Напрями діяльності вищих навчальних закладів. Основні форми організації та види навчальної діяльності у вищому закладі освіти. Особливості організації навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах.

Інновації у вищій професійній освіті. Моніторинг якості вищої освіти. Основні напрями діяльності професійно-технічних закладів в умовах ринкової економіки. Політехнічні основи професійно-технічної освіти. Проектування педагогічного процесу в професійній школі, його складові: навчально-виховний і виробничі процеси. Активізація навчально-пізнавальної діяльності учнів, студентів. Інноваційні основи навчально-виховного процесу в професійній школі.

Теорія і практика виховної роботи у закладах професійної освіти. Принципи і методи гуманістичного виховання. Особистісно зорієнтоване виховання.

Структура закладів професійної освіти. Управління закладами професійної освіти. Суть управління закладами професійної освіти. Функції і методи управління. Стратегія розвитку закладів професійної освіти в нових соціально-

економічних умовах. Сучасні вимоги до науково-методичного забезпечення навчального процесу у закладах професійної освіти. Підготовка і підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних кадрів професійної школи.

Зміст і організація методичної роботи в професійних освітніх установах в нових соціально-економічних умовах. Розвиток професійної освіти за кордоном. Основні тенденції розвитку професійної освіти за кордоном в провідних країнах. Основні характеристики зарубіжних систем професійної освіти в країнах Європи та США. Коледж і університет як загальноосвітні моделі закладів професійної освіти. Зарубіжні моделі неперервної професійної освіти: освіта через усе життя, перманентна освіта, неперервна освіта.

РОЗДІЛ 2

ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ ДИДАКТИКИ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Загальні основи дидактики професійної освіти

Дидактика як теорія освіти і навчання. Предмет і основні категорії дидактики. Професійні знання, уміння, навички, взаємозв'язок і динаміка їх формування. Зміст професійної освіти. Сучасні підходи до відбору змісту на основі державного стандарту.

Нормативно-правова база дидактики вищої школи: навчальний план, модель навчального плану, робочий навчальний план; навчальна програма, робоча навчальна програма.

Роль особистості педагога у формуванні змісту навчання і реалізації навчальної програми.

Дидактичне забезпечення професійної освіти

Принципи дидактики. Дидактичні принципи професійної освіти.

Процес навчання та його складові.

Модульний підхід до навчання у вищій професійній школі. Принципи модульного навчання. Відмінні риси модульного навчання. Кредитно-модульна система навчання.

Методи професійного навчання та їх класифікація. Методи теоретичного навчання. Методи практичного (виробничого) навчання. Методи навчального

проектування. Критерії вибору оптимальних методів навчання. Специфіка методів професійного навчання в реалізації освітніх програм початкової, середньої, вищої професійної освіти.

Специфіка організаційних форм навчання у сучасній вищій школі: лекція-візуалізація, лекція-удвох, лекція із заздалегідь запланованими помилками, ділові ігри, педагогічні задачі (у контексті форм навчання).

Основні форми теоретичного навчання. Основні форми організації практичного (виробничого навчання). Форми організації навчального проектування.

Форми організації виробничої практики.

Організація самостійної роботи на заняттях та в позааудиторний час.

Специфіка застосування організаційних форм навчання при реалізації освітніх програм початкової, середньої, вищої професійної освіти.

Засоби професійного навчання як категорія професійної дидактики. Характеристика сучасних засобів професійного навчання. Педагогічні технології: сутність та характеристика. Застосування інформаційно-комунікаційних технологій у професійній підготовці фахівців.

Поняття про контроль навчання, його функції та завдання. Види і типи контролю. Сучасні підходи до організації контролю за самостійною навчально-пізнавальною діяльністю учнів, студентів. Особливості оцінювання навчальних досягнень учнів, студентів.

Проблема готовності до професійної діяльності. Визначення критеріїв та рівнів готовності до професійної діяльності. Професійно-педагогічна культура як визначальний фактор ефективності технології професійного навчання.

РОЗДІЛ 3

МЕТОДИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Структура змісту загальнотехнічних і спеціальних предметів. Зміст і основні методичні ідеї навчальних програм зі спеціальних дисциплін (за групами професій). Базова і варіативна компоненти у змісті професійної освіти.

Забезпечення єдності внутрішніх зв'язків у системі спеціальних предметів та професійного навчання.

Методика здійснення зв'язку теоретичного і виробничого навчання. Зміст діяльності викладача в навчальному процесі. Методичні прийоми подачі змісту навчального матеріалу.

Методика використання на уроках матеріалу з екологічною спрямованістю.

Інформаційні технології як методичний інструмент у забезпеченні навчального процесу.

Використання інформаційно-ілюстративного матеріалу в навчальному процесі.

Методика використання комп'ютерної техніки на заняттях.

Методика використання Інтернет-технологій у навчально-виховному процесі.

Методика пошуку інформації в Інтернеті.

Методи та форми активізації навчального процесу.

Методи проблемного навчання в організації спільної діяльності викладача і студентів.

Використання рольової та ділової гри у вивченні спеціальних предметів.

Методи і прийоми диференційованого вивчення спеціальних дисциплін.

Форми організації самостійної та індивідуальної роботи студентів.

Методика проведення лабораторно-практичних занять.

Методика проведення лабораторних робіт на міжпредметній основі.

Методика добору й розв'язування педагогічних задач.

Методика повторення навчального матеріалу під час вивчення спеціальних дисциплін.

Методика проведення занять виробничого навчання.

Реалізація міжпредметних зв'язків у процесі професійного навчання.

Методика підготовки і проведення інтегрованих уроків, лекцій, практичних та семінарських занять. Методика оцінювання знань, умінь і навичок (приймання іспитів і заліків). Методика організації навчально-дослідної роботи учнів, студентів. Методика організації курсового й дипломного проектування.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Відповідь на питання оцінюється за прийнятою бальною системою з виставлянням бала від 106 до 200:

Високий рівень	
195,2 – 200,0	абітурієнт ґрунтовно, повно та послідовно викладає навчально-науковий матеріал, володіє методами дослідження, уміє виділити теоретичне і фактичне в матеріалі; виявляє повне розуміння матеріалу, обізнаний з теоретичними підходами і концепціями, логічно і послідовно обґрунтовує свої думки; глибоко розкриває суть питання, застосовує теоретичні знання для аналізу педагогічних явищ, наводить приклади педагогічних досліджень та з власного педагогічного досвіду.
190,5- 194,3	абітурієнт ґрунтовно і повно викладає навчально-науковий матеріал, володіє методами дослідження, уміє виділити теоретичне і фактичне в матеріалі; виявляє повне розуміння матеріалу, обізнаний з теоретичними підходами і концепціями, логічно і послідовно обґрунтовує свої думки; глибоко розкриває суть питання, застосовує теоретичні знання для аналізу педагогічних явищ, наводить приклади педагогічних досліджень та з власного педагогічного досвіду.
181,0 - 189,5	абітурієнт ґрунтовно і повно викладає навчально-науковий матеріал, володіє методами дослідження, уміє виділити теоретичне і фактичне в матеріалі; виявляє повне розуміння матеріалу, обізнаний з теоретичними підходами і концепціями, логічно і послідовно обґрунтовує свої думки; глибоко розкриває суть питання, застосовує теоретичні знання для аналізу педагогічних явищ, наводить приклади педагогічних досліджень.
Достатній рівень	
171,5 – 180,0	абітурієнт виявляє достатні знання і розуміння основних положень з навчальної дисципліни, але допускає деякі помилки, які сам виправляє; у відповіді є поодинокі недоліки в послідовності викладу матеріалу і незначні порушення норм літературної мови. Абітурієнт уміє зіставляти та узагальнювати засвоєний матеріал, робить власні висновки, виявляє частково евристичний інтерес.

162,0 - 170,5	абітурієнт виявляє достатні знання і розуміння основних положень з навчальної дисципліни, але допускає деякі помилки, які сам виправляє; у відповіді є поодинокі недоліки в послідовності викладу матеріалу і незначні порушення норм літературної мови. Абітурієнт уміє зіставляти та узагальнювати засвоєний матеріал, робить власні висновки.
152,5 – 161,1	абітурієнт виявляє достатні знання і розуміння основних положень з навчальної дисципліни, але допускає деякі помилки, які сам виправляє; у відповіді є поодинокі недоліки в послідовності викладу матеріалу і незначні порушення норм літературної мови. Абітурієнт уміє зіставляти та узагальнювати засвоєний матеріал.
Середній рівень	
143,0 – 151,6	абітурієнт виявляє знання і розуміння основних положень з навчальної дисципліни, але допускає значні помилки у викладі матеріалу, які свідчать про недостатньо глибоке засвоєння теоретичних понять; володіє матеріалом на репродуктивному рівні, демонструє початкові вміння; допускає помилки в мовленнєвому оформленні. Абітурієнт частково розкриває питання при допомозі викладача.
133,5 – 142,1	абітурієнт виявляє знання і розуміння основних положень з навчальної дисципліни, але допускає значні помилки у викладі матеріалу, які свідчать про недостатньо глибоке засвоєння теоретичних понять; володіє матеріалом на репродуктивному рівні, демонструє початкові вміння; допускає помилки в мовленнєвому оформленні.
124,0 – 132,6	абітурієнт виявляє знання і розуміння основних положень з навчальної дисципліни, але допускає значні помилки у викладі матеріалу, які свідчать про недостатньо глибоке засвоєння теоретичних понять; володіє матеріалом на репродуктивному рівні, демонструє початкові вміння; допускає значні помилки в мовленнєвому оформленні.
Низький рівень	
118,0 – 123,4	абітурієнт виявляє поверхові знання навчальної програми; не вміє виділити теоретичний і фактичний матеріал; непослідовно і невпевнено відповідає на запитання; допускає порушення норми літературної мови.
112,0 – 117,4	абітурієнт виявляє поверхові знання навчальної програми; не вміє виділити теоретичний і фактичний матеріал; непослідовно і невпевнено відповідає на запитання;

	допускає грубі порушення норми літературної мови.
106,0 – 111,4	абітурієнт виявляє поверхові знання навчальної програми; не вміє виділити теоретичний і фактичний матеріал; неправильно відповідає на запитання; допускає грубі порушення норми літературної мови.

Кожен білет складається з трьох питань, відповіді на які надаються окремо. Оцінка знань визначається на основі округленого середнього арифметичного бала, отриманого здобувачем за відповіді на кожне питання екзаменаційного білету.

Оцінюючи рівень знань здобувача із теорії та методики професійної освіти враховують:

- системність знань;
- необхідний обсяг і зміст понятійного апарату;
- засвоєння й усвідомлення провідних педагогічних ідей;
- цілісність осягнення знань методики навчання;
- якість і правильність знань;
- особистісну переконаність в істинності тих чи інших науково-педагогічних положень;
- уміння аргументовано обґрунтовувати власну педагогічну позицію й відстоювати її.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Алексюк А. М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія: Підручник / А. М. Алексюк . – К.: Либідь, 1998. – 560 с.
2. Андрусь О.І. Модульне навчання у педагогічній теорії та його використання у професійній підготовці студентів технічних університетів / О.І. Андрусь // Наукові записки: [зб. наук. ст.] / Національний пед. ун-т імені М.П. Драгоманова; уклад.: [П.В. Дмитренко, Л.Л. Макаренко]. – К., 2007. – Вип. LXV. –С. 12-23.
3. Андрущенко В. П. Модернізація педагогічної освіти України в контексті Болонського процесу / В. П. Андрущенко // Вища освіта України. – 2004. – № 1. – С. 3 – 7.
4. Атанов Г.А. Деятельностный подход в обучении / Г.А. Атанов. – Донецк: ЕАИ – Пресс, 2001. – 158 с.
5. Балл Г. О. Гуманізація загальної та професійної освіти: суспільна актуальність і психолого-педагогічні орієнтири / Г. О. Балл // Неперервна професійна освіта: проблеми, пошуки, перспективи : монографія / за ред. І. А. Зязюна. – К., 2000. – 636 с.
6. Беспалько В. П. Слагаемые педагогической технологии / В. П. Беспалько. – М. : Педагогика, 1990. – 438 с.

7. Бібік Н. М. Компетентнісний підхід : рефлексив. аналіз застосування / Н. М. Бібік // Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та укр. перспективи : б-ка з освітньої політики / Н. М. Бібік та ін. ; заг. ред. О. В. Овчарук. – К., 2004. – С. 47 – 53.
8. Блауберг И. В. Становление и сущность системного подхода / И. В. Блауберг, Е. Г. Юдин. – М. : Наука, 1973. – 270 с.
9. Болонський процес у фактах і документах / Упоряд. М. Ф. Степко, Я. Л. Болюбаш, В. Д. Шинкарук та ін. – К.; Тернопіль: Вид-во ТДПУ, 2003. – 52 с.; (www.tspu.edu.ua).
10. Бондар В. І. Формування компетентності та конкурентоздатності випускника педагогічного ВНЗ / В. І. Бондар // Наук. часоп. Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова : зб. наук. пр. – Сер. 17 : Теорія і практика навчання і виховання. – К., 2007. – Вип. 6. – С. 3 – 9.
11. Васильев И.Б. Профессиональная педагогика / Лекции для студентов инженерно-педагогических специальностей вузов. – Харьков: УИПА, 2000. – 124 с.
12. Васянович Г.П. Педагогіка вищої школи: Навч.-метод. посібник / Г.П. Васянович. – Львів: Ліга-Прес, 2000. – 100 с.
13. Вища освіта України і Болонський процес : навч. посіб. / авт. кол. : М. Ф. Степко, Я. Я. Болюбаш, В. Д. Шинкарук та ін. ; за ред. В. Г. Кременя. – Т. : Навч. кн. „Богдан”, 2004. – 384 с.
14. Вознюк О. В. Цільові орієнтири розвитку особистості у системі освіти: інтегративний підхід : монографія / О. В. Вознюк, О. А. Дубасенюк. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2009. – 684 с.
15. Гончаренко С. У. Педагогічні дослідження: Методологічні поради молодим науковцям / С. У. Гончаренко. – К., 1995. – 45 с.
16. Гончаренко С.У. Методика як наука / С. У. Гончаренко. – К., 2000. – 71 с.
17. Гончаренко С. У. Фундаменталізація освіти як дидактичний принцип / С. Гончаренко // Шлях освіти. – 2008. – № 2. – С. 2 – 6.
18. Гончаров С.М., Гурин В.А. Кредитно-модульна система організації навчального процесу : методичні аспекти: Монографія. – Рівне : НУВГП, 2008. – 626 с.
19. Гуревич Р.С. Теоретичні та методологічні основи організації навчання у професійно-технічних закладах: Монографія / Р.С. Гуревич // За ред. С.У. Гончаренка. – К.: Вища школа, 1998. – 228 с.
20. Державна національна програма „Освіта” (Україна ХХІ століття) : затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 03.11.93 № 896. – К. : Радуга, 1994. – 61 с.
21. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: Навчальний посібник / І.М. Дичківська. – К.: Академвидав, 2004. – 352 с.
22. Долженко О. В. Сорбонская и Болонская декларации: Информация к размышлению / О. В. Долженко // Вестн. высш. шк. – М.: Alma mater, 2000. – № 6.
23. Дячкова Т.В. Педагогіка професійно-технічної освіти: Навчальний посібник / Т.В. Дячкова. – Херсон: Айлант, 2003.– 476 с.
24. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; головний ред. В.Г. Кремень. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.

25. Журавський В. С. Болонський процес: головні принципи входження в Європейський простір вищої освіти / В. С. Журавський, М. З. Згуровський. – К.: ІВЦ «Вид-во «Політехніка»», 2003. — 200 с.
26. Закон України „Про освіту”. – К. : Генеза, 1996. – 36 с.
27. Закон України «Про професійно-технічну освіту». – К., 1998. – 35 с.
28. Зимняя И. А. Ключевые компетентности как результативно-целевая основа компетентностного подхода в образовании / И. А. Зимняя. – М. : Исслед. центр. пробл. качества подгот. специалистов, 2004. – 38 с. : табл.
29. Зязюн І.А. Система освіти України: сучасні тенденції і перспективи // Професійна освіта: педагогіка і психологія: Пол.-укр. журн., укр.-пол. [щоріч.] / За ред. Т. Левовицького, І. Вільш, І. Зязюна, Н. Ничкало. – Ченстохов; К., 2000. – Вип. 2. – С. 11–30.
30. Зязюн І.А. Світоглядні пріоритети педагогіки // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців : методологія, теорія, досвід, проблеми // Зб. наук. пр. у 2-х част. – Ч-1 / Редкол.: І.А.Зязюн та ін. – Київ-Вінниця: ДОВ Вінниця, 2002.
31. Карпенко Н.М. Професійно-педагогічна підготовка фахівців дошкільної освіти в університетах Швеції: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Карпенко Наталія Михайлівна; Київ. ун-т Б. Грінченка. – К., 2010. – 20 с.
32. Кларин М.В. Инновации в обучении: метафоры и модели (Анализ зарубежного опыта / М.В. Кларин – М.: Наука, 1997. – 223 с.
33. Коваленко Е.Э. Методика профессионального обучения / Е.Э. Коваленко. – Харьков, ЧП «Штрих». – 2003. – 480 с.
34. Коваль Т.І. Підготовка викладачів вищої школи: інформаційні технології у педагогічній діяльності: Навч.-метод. посібник / Т.І. Коваль, С.О. Сисоєва, Л.П. Сущенко. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2009. – 380 с.
35. Козак Л.В. Компетентнісний підхід у професійній підготовці майбутніх викладачів вищої школи / Л. В. Козак // Компетентнісний підхід у сучасній університетській освіті: Збірник наукових праць. – Рівне: НУВГП, 2011. – С. 94–101.
36. Козак Л.В. Культурологічний підхід у професійній підготовці майбутніх педагогів вищої школи / Л. В. Козак // Культурно-історична спадщина Польщі та України як чинник розвитку полікультурної освіти : зб. наук. праць / за ред. Василя Кременя, Тадеуша Левовицького, Світлани Сисоєвої. – Хмельницький : ПП Заколотний М. І., 2011. – С.287–292.
37. Козак Л.В. Принципи інноваційної професійної діяльності викладача вищої школи / Л. В. Козак // Педагогічний процес: теорія і практика : зб. наук. пр. / засн.: Київський університет імені Бориса Грінченка, Благодійний фонд ім. Антона Макаренка; [голов. ред. С.О. Сисоєва]. – Вип. 2. – 2011. – 204 с. – С.112–119.
38. Козлакова Г.О. Теоретичні та методичні основи застосування інформаційних технологій у вищій технічній освіті. К.: ІЗМН; ВІПОЛ, 1997. – 176 с.
39. Коробов Є. Т. Професійна педагогіка. Сутність процесу розуміння навчальної інформації. – Ч.І, ІІ: Навчальний посібник. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2007. – 52 с.

40. Краевский В. В. Проблема парадигмы в методологии педагогики / В. В. Краевский // Современные проблемы педагогики: парадигма науки и тенденции развития образования : материалы Всерос. методол. конф.семинара : в 2 ч. – Краснодар, 2006. – Ч. 1 : Парадигма педагогики в контексте развития научного знания. – С. 15 – 22. 41. Кремень В. Г. Болонский процесс: сближение, а не унификация / В. Г. Кремень // Зеркало недели. – 2003. – 13–19 декабря (№ 48 (473)).

42. Кремень В. Г. Освіта і наука України: шляхи модернізації : (факти, роздуми, перспективи) / В. Г. Кремень. – К. : Грамота, 2003. – 216 с.

43. Кремень В.Г. Вища освіта в Україні: Навч. посіб. / В. Г. Кремень, С. М. Ніколаєнко, М. Ф. Степко (кер. авт. колективу) та ін.; За ред. В. Г. Кременя, С. М.Ніколаєнка. – К.: Знання, 2005. – 327 с.

44. Крижко В. В. Аксіологічний потенціал державного управління освітою : навч. посіб. / Василь Крижко, Ірина Мамаєва. – К. : Освіта України, 2005. – 244 с.

45. Кругликов Г.И. Методика профессионального обучения с практикумом / Г.И. Кругликов. –М.: Издательский центр «Академия», 2005.– 228

46. Кудін В.О. Освіта США та Японії: Методичний посібник / В.О. Кудін. – К., 1996. – 56 с.

47. Кузьмина Н. В. Понятие „педагогическая система” и критерии ее оценки / Н. В. Кузьмина // Методы системного педагогического исследования : учеб. пособие / под ред. Н. В. Кузьминой. – Л., 1980. – С. 7 – 45.

48. Кузьмина Н. В. Профессионализм личности преподавателя и мастера производственного обучения / Н. В. Кузьмина. – М. : Высш. шк., 1990. – 119 с.

49. Кузьмина Н. В. Методы системного педагогического исследования / Н.В. Кузьмина. – Л. : Изд-во ЛГУ, 1992. – 126 с.

50. Лаврентьева Н. Б. Педагогические технологии: технология учебного проектирования в системе профессионального образования : учеб. пособие / Н. Б. Лаврентьева, Т. С. Федорова. – Барнаул : АлтГУ, 2003. – 119 с.

51. Лавріненко О. А. Історія педагогічної майстерності : навч. посіб. для студентів пед. ВНЗ, аспірантів, вчителів / О. А. Лавріненко. – К. : Богданова А. М., 2009. – 328 с.

52. Лащихіна Н. Розвиток системи підготовки педагогічних кадрів у Франції(друга половина ХХ- початок століття ХХІ) : автор, дис. на здобуття наук, ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.01 "Загальна педагогіка та історія педагогіки" / Н. В.Лищихіна. – К., 2009. – 22 с.

53. Лосєва Н.М. Педагогічна культура викладача вищої школи у світлі сучасної освітньої парадигми // Гуманізація навчально-виховного процесу. Зб. наук. пр. – Слов'янськ: Слов'янський держ. пед. ун-т, 2003. – С. 274–277.

54. Лучанінова О.П. Методика професійного навчання: Конспект лекцій / О.П. Лучанінова. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2008. – 52 с.

55. Макиєнко Н. И. Педагогический процесс в училищах профессионального технического образования: Методическое пособие / Н. И. Макиєнко// Под ред. М. А. Жиделева. – М.: Высшая школа, 1983. – 255 с.

56. Мартиненко С. М. Організація науково-дослідницької роботи студентів з педагогічних дисциплін: навч.-метод. посіб. / С. М. Мартиненко, А. М. Москаленко – К.: КМПУ ім. Б. Д. Грінченка, 2006. – 58 с. (Автор. розділи:

"Вимоги до змісту", "Керівництво курсовою роботою", "Тематика курсових робіт з педагогіки та педагогічної діагностики").

57. Мартиненко С. М. Основи діагностичної діяльності вчителя початкової школи: навчально-методичний посібник / С. М. Мартиненко. – К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2010. – 264 с.

58. Мільто Л. О. Методика розв'язання педагогічних задач / Л. О. Мільто. – Суми : Вид.-вироб. підприємство „Мрія ЛТД”, 2000. – 132 с.

59. Національна доктрина розвитку освіти України /Професійно-технічна освіта. – 2003.– №3. – С. 2 –8.

60. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року [Електронний ресурс] : схвалено Указом Президента України від 25 черв. 2013 року № 344/2013. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>.

61. Навроцький О.І. Вища школа України в умовах трансформації суспільства. Монографія / О.І. Навроцький. – Х.: Основа, 2000. – 240 с.

62. Неперервна професійна освіта: проблеми, пошуки, перспективи: Монографія / За ред. І.А. Зязюна. – К.: Вінол, 2000. – 636 с.

63. Ничкало Н.Г. Профессионально-техническое образование Украины на рубеже XXI ст. / Н.Г. Ничкало – К.: МО Украины, 1999. – 38 с. (рос. та англ. мовами). Огнев'юк В. Освіта України ХХІ століття: головні пріоритети / В.Огнев'юк, В.Андрущенко // Стратегія українського державотворення: [філос.-політол.та екон. аналіз]. – К. – Полтава, 2000. – С. 64-77.

64. Огнев'юк В. Професійно-технічна освіта в динаміці суспільних трансформацій / В.Огнев'юк // Професійно-технічна освіта. – 2000. – № 3. – С.2–4.

65. Огнев'юк В.О. Освіта в системі цінностей сталого людського розвитку : [моногр.] / В.О.Огнев'юк. – К.: Знання України, 2003. – 450 с.

66. Огнев'юк В.О. Осягнення освіти : Підсумки ХХ століття. – К. : Навч. книга, 2003. – 111 с.

67. Огнев'юк В. О. Освіта міжпарадигмального періоду / В. О. Огнев'юк // Нова парадигма : журн. наук. пр. / гол. ред. В. П. Бех. – К., 2005. – Вип. 50. – С. 36 – 48.

68. Основи викладання мистецьких дисциплін / За заг. ред. О.П. Рудницької. – К., 1998. – 183 с.

69. Основи професіографії : Навчальний посібник / Карніловська С.Я., Мітельман Р.Й., Синявський В.В., Ткаченко О.М., Федоришин Б.О., Ящишин О.О. – К.:МАУП, 1997. – 146 с.

70. Оцінювання та відбір педагогічних інновацій : теоретико-прикладний аспект. Науково-методичний посібник / За редакцією Л.Даниленко. – К.: Логос, 2001.- 185 с.

71. Педагогика профессионального образования / Е. Белозерцев, А. Гонеев, А. Пашков и др.; Под ред. В.А. Сластенина. – М.: Издательский центр «Академия», 2006. – 368 с.

72. Педагогічна і психологічна науки в Україні. Збірник наукових праць до 15- річчя АПН України у 5 томах / Том 5. Неперервна професійна освіта: теорія і практика. – К.: «Педагогічна думка», 2007. – 392 с.

73. Педагогічні технології : наука – практиці: Навчально-методичний щорічник О.І. Кульчицька, С.О. Сисоєва, Я.В. Цехмістер / За ред.. С.О. Сисоєвої. – К.: ВІПОЛ, 2002. – Вип. 1. – 281 с.

74. Пехота О. М. Особистісно орієнтоване навчання : підготовка вчителя : монографія / О. М. Пехота, А. М. Старєва. – Миколаїв : Вид-во „Ліон”, 2005. – 272 с.
75. Пінчук Є. Освітні парадигми в історії людства: філософські рефлексії / Є. А. Пінчук // Наук. зап. Київ. ун-ту туризму, економіки і права. Сер. „Філософські науки”. – 2011. – Вип. 10. – С. 36 – 53.
76. Побірченко Н.А. Особистісно-професійні компетенції в науці / Н.А. Побірченко // Педагогічний процес: теорія і практика: зб. наук. пр. / засн.: Київський університет імені Бориса Грінченка, Благодійний фонд ім. Антона Макаренка; [голов. ред. С.О. Сисоєва]. – Вип. 2. – 2011. – 204 с. – С.189-199.
77. Поляков С.Д. Педагогическая инноватика: от идеи до практики / С.Д. Поляков. – М.: Педагогический поиск, 2007.– 167с.
78. Попков В. А. Дидактика высшей школы: Учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. завед / В. А. Попков , А. В. Коржуев. – М.: Издат. центр “Академия”, 2001. — 136 с.
79. Про вищу освіту : Закон України від 17.01.2002 № 2984-III // Відом. Верхов. Ради України. – 2002. – № 20. – Ст. 134.
80. Про вищу освіту : Закон України від 1.07.2014 № 1556-VII // Газета "Голос України" від 06.08.14 р. № 148
81. Про затвердження Плану дій щодо забезпечення якості вищої освіти України та її інтеграції в європейське і світове освітнє співтовариство на період до 2010 року [Електронний ресурс] : наказ М-ва освіти і науки України від 13.07.2007 № 612. – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1038.2292.0>.
82. Про Національну доктрину розвитку освіти [Електронний ресурс] : Указ Президента України від 17 квіт. 2002 № 347/2002. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/347/2002>.
83. Професійна освіта: Словник: Навч. посіб. / Укладачі: Гончаренко С.У., Зязюн І.А., Ничкало Н.Г., Дубинчук О.С. / За ред. Н.Г. Ничкало. – К.: Вища школа, 2000. – 381с.
84. Профессиональная педагогика / Под ред. С.Я. Батышева.- М.: Ассоциация «Профессиональное образование», 1997. – 520 с.
85. Рибалка В.В. Особистісний підхід у профільному навчанні старшокласників: монографія / В.В. Рибалка // За ред. Г.О. Балла. – К., 1998. – 160 с.
86. Романовський О.О. Хроніка вищої освіти США (на прикладі діяльності державних і недержавних закладів) / О. О. Романовський – К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 1997. – 78 с.
87. Савченко О. Я. Новий етап розвитку шкільної освіти і підготовка вчителя / О. Я. Савченко // Шлях освіти. – 2003. – № 3. – С. 2 – 6.
88. Селевко Г.К. Образовательные технологии: Учебное пособие. / Г.К. Селевко. – М: Народное образование, 1998. – 256 с.
89. Семиченко В. А. Проблемы мотивации поведения и деятельности человека : модульный курс психологии. Модуль „Направленность” : (лекции, практ. занятия, задания для сам. работы) / В. А. Семиченко. – Киев : Миллениум, 2004. – 521 с.
90. Сисоєва С. О. Професійна підготовка майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів у педагогічному коледжі: особистісно

орієнтована технологія навчання природознавства: Навч. – метод. посіб / С. О. Сисоєва, Л. В. Козак. – К.: Міленіум, 2006. – 194 с.

91. Сисоєва С. О. Педагогічний експеримент у наукових дослідженнях неперервної професійної освіти: [навч. – метод. посіб.] / С. О. Сисоєва, Кристопчук Т. Є. – Луцьк, ВАТ «Волинська обласна друкарня», 2009. – 460 с.

92. Сисоєва С.О. Педагогічна творчість: методологія, теорія, технології : [монографія / В. П. Андрущенко, С. О. Сисоєва, Н. В. Гузій та ін.; за ред. С. О. Сисоєвої, Н. В. Гузій] ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Ін-т історії та філософії пед. освіти, кафедра пед. творчості. – К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2005. – 183 с. – До 170-ліття НПУ ім. М. П. Драгоманова. До 15річчя кафедри пед. творчості.

93. Сисоєва С. О. Освіта і особистість в умовах постіндустріального світу : монографія / С. О. Сисоєва. – Хмельницький : ХГПА, 2008. – 323 с.

94. Сисоєва С.О. Педагогічний експеримент у наукових дослідженнях неперервної професійної освіти: Навч. – метод. посіб. / С.О. Сисоєва, Т.Є. Кристопчук. – Луцьк, ВАТ „ Волинська обласна друкарня”, 2009. – 460 с.

95. Сисоєва С.О. Методика викладання соціально-педагогічних дисциплін: навч. посіб. / Р.Х. Вайнола, С.О. Сисоєва. – К.: Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2010. – 152 с.

96. Сисоєва С.О. Інтерактивні технології навчання дорослих: навчально-методичний посібник / С.О. Сисоєва; НАПН України, Ін-т педагогічної освіти і освіти пророслих. – К.: ВД «ЕКМО», 2011. – 320 с.

97. Сисоєва С.О. Вища освіта України: реалії сучасного розвитку / С.О. Сисоєва, Н.Г. Батечко / Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Київський університет імені Бориса Грінченка, Національний університет біоресурсів і природокористування України – К.: ВД ЕКМО, 2011. – 344 с.

98. Сисоєва С.О., Осадчий В.В., Осадча К.П. Професійна підготовка викладача-тьютора: теорія і методика: Навч.-метод. посібник / С.О. Сисоєва, В.В. Осадчий, К.П. Осадча / Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Київський університет імені Бориса Грінченка, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького. – Київ; Мелітополь: ТОВ «Видавничий будинок ММД», 2011. – 280 с.

99. Скакун В.А. Методика преподавания специальных и общетехнических предметов (в схемах и таблицах) / В.А. Скакун. – М.: Издательский центр «Академия», 2006.– 128 с.

100. Слостенин В. А. Введение в педагогическую аксиологию : учеб. пособие для студентов высш. пед. учеб. заведений / В. А. Слостенин, Г. И. Чижаква. – М. : Академия, 2003. – 192 с.

101. Слободчиков В.И. Проблемы научного обеспечения инновационной деятельности в образовании (концептуальные основания) / В.И. Слободчиков. – Киров, 2003. – 112с.

102. Стратегія реформування освіти в Україні. Рекомендації з освітньої політики. – К.: К. І. С., 2003. – 296 с.

103. Сухомлинська О. В. Методологія дослідження історико-педагогічних реалій другої половини ХХ століття / О. В. Сухомлинська // Шлях освіти. – 2007. – № 4. – С. 6 –12.

104. Сучасна вища школа: психолого-педагогічний аспект : монографія / за ред. Н. Г. Ничкало. – К., 1999. – 450 с.

105. Сушенцева Л.Л. Форми організації професійного навчання в сучасному професійно-технічному навчальному закладі / Л.Л. Сушенцева. – Кривий Ріг: Поліграфічний центр, 2003. – 74 с.

106. Творчість і технології в наукових дослідженнях неперервної професійної освіти: Наукове видання / За заг. ред. С.О. Сисоєвої. – К.: КІМ, 2008. – 424 с.

107. Феномен інновацій: освіта, суспільство, культура: монографія / за ред. В.Г. Кременя. – К.: Педагогічна думка. – 2008. – 472 с.

108. Хомич Л. О. Парадигмальний підхід як концептуальна основа вищої педагогічної освіти / Л. О. Хомич // Професійна освіта : ціннісні орієнтири сучасності : зб. наук. пр. / за заг. ред. І. А. Зязюна ; Ін-т пед. освіти дорослих АПН України. – К. ; Х. : НТУ „ХП”, 2009. – С. 172 – 178.

109. Хоружа Л. Л. Педагогічна деонтологія: навч.-метод. посіб. / Л.Л. Хоружа. – К.: КМПУ імені Б.Д.Грінченка, 2008.-96.(Гриф МОН України №14/18-Г-413 від 26.03.2007 р.)

110. Хоружа Л. Л. Школа повного року навчання: теорія і практика: наук.-метод. посіб. / заг.ред. В.О. Огнев'юка, Л.Л. Хоружа. – К.: КМПУ ім. Б.Д. Грінченка, 2008. – 176 с.

111. Хоружа Л. Л., Мартиненко С. М. Лекції із загальної педагогіки: Навчальний посібник К.: КМПУ імені Б.Д.Грінченка, 2008. – 125 с.

112. Хоружа Л.Л. У пошуках нової моделі педагогічної освіти / Л.Л. Хоружа // Вища школа. – 2009. – 11. – С.23-31.

113. Хуторской А. В. Практикум по дидактике и современным методикам обучения. – СПб.: Питер, 2004. – 541 с.

114. Юдин Э. Г. Методология науки. Системность. Деятельность / Э. Г. Юдин. – М. : Эдиториал УРСС, 1997. – 444 с.

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри професійної освіти та технологій за профілями (протокол № 11 від «19» квітня 2017 р.).

Голова предметної комісії

д.пед.н., проф.

А. Г. Грітченко